29/03/2024

Ηχηρό μήνυμα Μάξιμου Χαρακόπουλου για την αδιαφορία της Άγκυρας για τα πολιτιστικά μνημεία

/ Επικαιρότητα

Για την απόλυτη αδιαφορία και περιφρόνηση από την πλευρά της Άγκυρας για τις αρχές και τις αξίες που πρεσβεύει η διεθνής κοινότητα για τα πολιτιστικά μνημεία, έκανε λόγο, μεταξύ άλλων, ο Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), Μέλος της Βουλής των Ελλήνων, δρ Μάξιμος Χαρακόπουλος από την πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου Ποντγκόριτσα.

«Η παρουσία μας εδώ αναμφισβήτητα ενδυναμώνει τις σχέσεις μας με τη φίλη χώρα σας, μια χώρα των Δυτικών Βαλκανίων, την οποία θεωρούμε μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας και στηρίζουμε την ευρωπαϊκή προοπτική της, καθώς πιστεύουμε ότι θα εμπεδώσει την ειρήνη και την ασφάλεια στην πολύπαθη βαλκανική. Κι αυτό είναι εξαιρετικά κρίσιμο σε μια περίοδο που ο πόλεμος έχει επιστρέψει στην Ευρώπη, για πρώτη φορά σε τέτοια οδυνηρή διάσταση μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως διεξάγεται για τρίτο χρόνο στην Ουκρανία», πρόσθεσε ο Μάξιμος Χαρακόπουλος μιλώντας κατά την παρουσίαση του Τόμου της ΔΣΟ «Αγία Σοφία – Οι Ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», που πραγματοποιήθηκε, σε συνεργασία με την Εθνική Βιβλιοθήκη του Μαυροβουνίου, «Ράντοσαβ Λιούμοβιτς».

Απειλές κατά «εχθρών» και «απίστων»

Ο επικεφαλής της ΔΣΟ στην ομιλία του για την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί υπογράμμισε ότι *«δυστυχώς, η Άγκυρα δείχνει απόλυτη αδιαφορία και περιφρόνηση για τις αρχές και αξίες που πρεσβεύει η διεθνής κοινότητα για τα πολιτιστικά μνημεία. Δεν είναι τυχαίο ότι εντός του Ναού της Αγίας Σοφίας που συμπεριλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο των προστατευόμενων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, γίνεται και επίδειξη πολεμικών συμβόλων από θρησκευτικούς λειτουργούς με ανάλογες απειλές κατά "εχθρών" και "απίστων".*

Οι εξελίξεις έκτοτε, μετά το 2020, δυστυχώς, επιβεβαίωσαν πλήρως τους φόβους μας για την τύχη του μνημείου-συμβόλου της οικουμενικής ορθοδοξίας. Η αθρόα καθημερινή προσέλευση χιλιάδων επισκεπτών-πιστών, χωρίς κανένα μέτρο προστασίας έχει προκαλέσει ποικίλες φθορές στο μνημείο. Εξέχουσες προσωπικότητες, ακόμη και εντός της Τουρκίας, όπως ο διακεκριμένος Τούρκος ιστορικός και ακαδημαϊκός Ιλμπέρ Ορτάιλι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου αναφορικά με την ανθεκτικότητα αλλά και την ίδια την επιβίωση του μνημείου, εφόσον συνεχιστεί η ίδια χρήση του».

Εισηγητές στην παρουσίαση, εκτός του κ. Χαρακόπουλου, ήταν επίσης ο υφυπουργός Παιδείας του Μαυροβουνίου, κ. Ντράγκαν Μπόζοβιτς, ο καθηγητής της Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής του Αγίου Βασιλείου του Όστρογκ, κ. Ντάρκο Ρίστοβ Ντόγκο, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μαυροβουνίου, κ. Μπόρις Μπράζοβιτς και ο ερευνητής του Ινστιτούτου Εθνογραφίας της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών, κ. Μικόνια Κνέζεβιτς.

Παρόντες στην εκδήλωση ήταν Μαυροβούνιοι βουλευτές και ακαδημαϊκοί, ενώ εκ

μέρους της ΔΣΟ συμμετείχαν ο Πολωνός πρόεδρος της Γ.Σ. π. βουλευτής κ. Ευγένιος Τσικβίν, ο Κύπριος βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους και ο σύμβουλος δρ Κώστας Μυγδάλης.

Δεξίωση της Ελληνικής Πρεσβείας για το 1821

Κατά την παραμονή της στην Ποντγκόριτσα η αντιπροσωπεία της ΔΣΟ προσεκλήθη από τον Έλληνα Πρέσβη κ. Παναγιώτη Πάρτσο και παραβρέθηκε στη δεξίωση της Ελληνικής Πρεσβείας για την Εθνική Επέτειο της Επανάστασης του 1821. Στη δεξίωση το παρών έδωσαν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου κ. Γιάκοβ Μιλάτοβιτς, ο υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας κ. Κώστας Φραγκογιάννης και η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας του Μαυροβουνίου κ. Ιρένε Ράντοβιτς.

Ο επικεφαλής της ΔΣΟ με τον υφυπουργό Παιδείας του Μαυροβουνίου, ΝτράγκανΜπόζοβιτς.

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος στην εκδήλωση της ελληνικής πρεσβείας στην Ποντγκόριτσα με τον υφυπουργό Εξωτερικών, Κώστα Φραγκογιάννη και την Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας του Μαυροβουνίου, ΙρένεΡάντοβιτς

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος στην εκδήλωση της ελληνικής πρεσβείας στην Ποντγκόριτσα με τον υφυπουργό Εξωτερικών, Κώστα Φραγκογιάννη και την Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας του Μαυροβουνίου, ΙρένεΡάντοβιτς

Η έκδοση της ΔΣΟ για την Αγία Σοφία έτυχε ιδιαίτερης προβολής στην πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου.

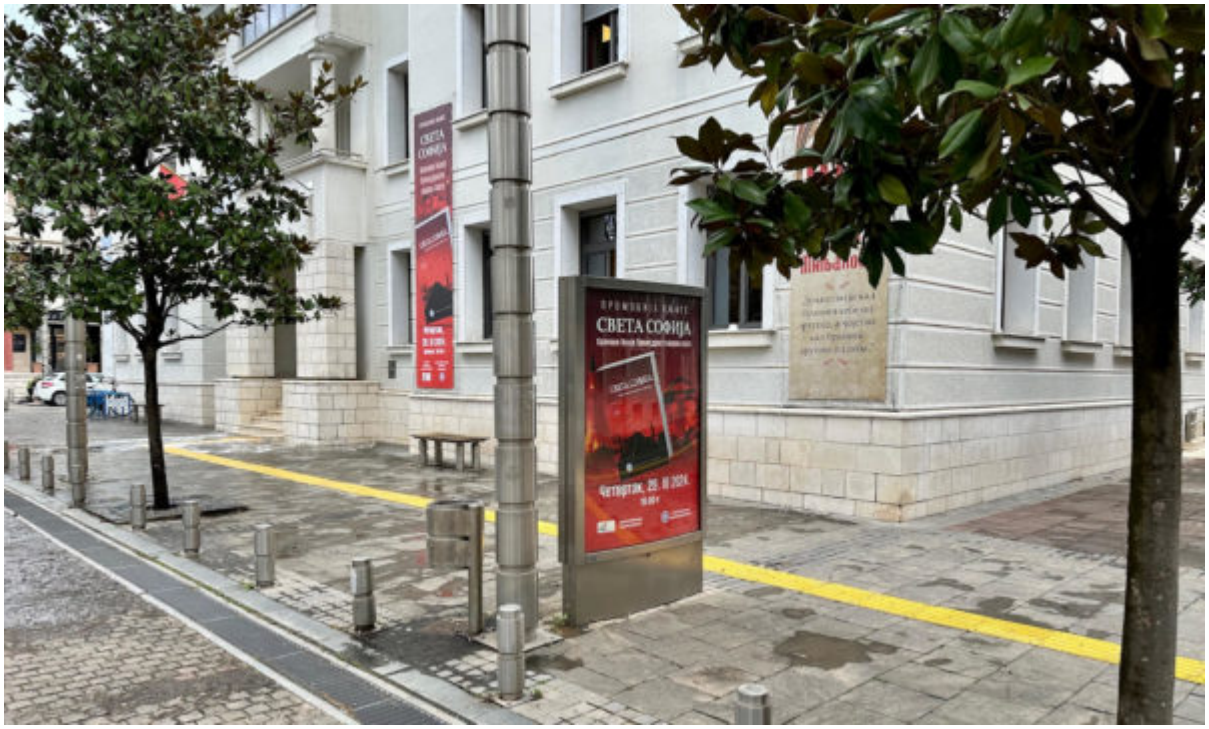

Η έκδοση της ΔΣΟ για την Αγία Σοφία έτυχε ιδιαίτερης προβολής στην πρωτεύουσα του Μαυροβουνίου.

Αναλυτικά η ομιλία του Γ.Γ. ΔΣΟ, δρ Μάξιμου Χαρακόπουλου στην παρουσίαση του Τόμου για την Αγία Σοφία στο Μαυροβούνιο:

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Φίλες και φίλοι,

Είναι ιδιαίτερη η χαρά μας διότι μας δίνεται η δυνατότητα να παρουσιάσουμε στην όμορφη πόλη της Ποντγκόριτσα, τον βραβευμένο από την Ακαδημία Αθηνών περικαλλή Τόμο που εξέδωσε η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (ΔΣΟ) με τίτλο “Αγία Σοφία: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον Κόσμο”.

Θεωρούμε την σημερινή εκδήλωση ιδιαιτέρως σημαντική, τόσο γιατί έχουμε τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε και εδώ την διεθνή εκστρατεία της ΔΣΟ για την προστασία της Αγίας Σοφίας, όπως και κάθε θρησκευτικού μνημείου που απειλείται ή κινδυνεύει από τον θρησκευτικό φανατισμό και τον ριζοσπαστικό εξτρεμισμό.

Αλλά και διότι είναι από τις σπάνιες εκδηλώσεις που η Οργάνωσή μας πραγματοποιεί στην επικράτεια του Μαυροβουνίου.

Η παρουσία μας εδώ αναμφισβήτητα ενδυναμώνει τις σχέσεις μας με τη φίλη χώρα

σας, μια χώρα των Δυτικών Βαλκανίων, την οποία θεωρούμε μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας και στηρίζουμε την ευρωπαϊκή προοπτική της, καθώς πιστεύουμε ότι θα εμπεδώσει την ειρήνη και την ασφάλεια στην πολύπαθη βαλκανική.

Κι αυτό είναι εξαιρετικά κρίσιμο σε μια περίοδο που ο πόλεμος έχει επιστρέψει στην Ευρώπη, για πρώτη φορά σε τέτοια οδυνηρή διάσταση μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως διεξάγεται για τρίτο χρόνο στην Ουκρανία.

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Η Αγία Σοφία της Κωνσταντινούπολης, σύμβολο της οικουμενικού χριστιανισμού, είναι μνημείο αναφοράς όχι μόνο για τον Ορθόδοξο Κόσμο, αλλά για τον Παγκόσμιο Πολιτισμό.

Η Αγία Σοφία λειτούργησε ως καθέδρα της Ορθοδοξίας για χίλια χρόνια, ενώ μετά την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από τους Οθωμανούς, το 1453, μετατράπηκε σε τζαμί.

Το 1934, η τότε τουρκική ηγεσία υπό τον ΚεμάλΑτατούρκ, στο πλαίσιο της εκκοσμίκευσης του κράτους, την έκανε Μουσείο. Η απόφαση εκείνη ήταν σωστική για το μνημείο, καθώς αποκαλύφθηκαν μοναδικά ψηφιδωτά, ενώ αποκαταστάθηκαν φθορές και ζημιές που προκάλεσαν οι άνθρωποι και ο χρόνος.

Δυστυχώς, όμως, όλα αυτά άλλαξαν άρδην, όταν το 2020 η παρούσα τουρκική ηγεσία αποφάσισε μονομερώς να αλλοιώσει τη χρήση της Αγίας Σοφίας, μετατρέποντάς την, εκ νέου, σε τζαμί. Πρόκειται, αναμφίβολα, για πολιτισμική υποχώρηση, για μια ενέργεια που επαναφέρει πρότυπα ασυμβίβαστα με τον σημερινό πολιτισμό.

Δηλαδή, την κατίσχυση του δικαιώματος του κατακτητή επί ενός μνημείου, που έχει κατασκευαστεί από άλλους και για άλλον σκοπό. Για εμάς τους Ορθοδόξους ο σεβασμός στην επιθυμία του κτήτορα είναι ιερός και τον μνημονεύουμε κάθε Κυριακή στη λειτουργία που τελούμε στις εκκλησίες μας.

Αντιθέτως, η Άγκυρα δείχνει απόλυτη αδιαφορία και περιφρόνηση για τις αρχές και αξίες που πρεσβεύει η διεθνής κοινότητα για τα πολιτιστικά μνημεία.

Δεν είναι τυχαίο ότι εντός του Ναού της Αγίας Σοφίας που συμπεριλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο των προστατευόμενων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, γίνεται και επίδειξη πολεμικών συμβόλων από

θρησκευτικούς λειτουργούς με ανάλογες απειλές κατά “εχθρών” και “απίστων”.

Οι εξελίξεις έκτοτε, μετά το 2020, δυστυχώς, επιβεβαίωσαν πλήρως τους φόβους μας για την τύχη του μνημείου-συμβόλου της οικουμενικής ορθοδοξίας. Η αθρόα καθημερινή προσέλευση χιλιάδων επισκεπτών-πιστών, χωρίς κανένα μέτρο προστασίας έχει προκαλέσει ποικίλες φθορές στο μνημείο.

Εξέχουσες προσωπικότητες, ακόμη και εντός της Τουρκίας, όπως ο διακεκριμένος Τούρκος ιστορικός και ακαδημαϊκός ΙλμπέρΟρτάιλι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, αναφορικά με την ανθεκτικότητα αλλά και την ίδια την επιβίωση του μνημείου, εφόσον συνεχιστεί η ίδια χρήση του.

Ο Τόμος, που σε λίγο θα έχετε στα χέρια σας, είναι μια εμπεριστατωμένη μελέτη, καρπός της συνεργασίας της ΔΣΟ και του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και συγκεντρώνει δοκίμια πολυεθνικής ομάδας επιστημόνων και ακαδημαϊκών προσωπικοτήτων για τους 37 ιστορικούς εμβληματικούς ναούς που έχουν αφιερωθεί στη Σοφία του Θεού, από τις Βρετανικές ακτές έως τα βάθη της Κίνας.

Στον περικαλλή αυτό Τόμο -που έχει μεταφραστεί σε 14 γλώσσες- περιλαμβάνονται στοιχεία για το ιστορικό υπόβαθρο, τα χαρακτηριστικά της ναοδομίας και αρχιτεκτονικής, τον εσωτερικό διακόσμο των εν λόγω Ναών, καθώς και πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας αναφέρω ότι ανάλογες καταστροφικές συμπεριφορές ως προς τα θρησκευτικά μνημεία διαπιστώνουμε και σε άλλες περιοχές, όπως την Κύπρο, όπου βρεθήκαμε πρόσφατα και πληροφορηθήκαμε από τους εκτοπισμένους νόμιμους Δημάρχους των κατεχομένων από τον τουρκικό στρατό Δήμων της Κύπρου, πως από το 1974 συντελείται συστηματικά καταστροφή, βεβήλωση και σύληση Ναών, Μονών ακόμη και νεκροταφείων, ενώ ανθίζει η αρχαιοκαπηλία και το παράνομο εμπόριο εικόνων και κειμηλίων.

Μια κατάσταση καθ’ όλα απαράδεκτη για την οποία, επίσης, θα αναλάβουμε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες ενημέρωσης της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης και των κέντρων αποφάσεων.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να απευθύνω θερμές ευχαριστίες στον αξιότιμο Πρόεδρο του Κοινοβουλίου του Μαυροβουνίου, κ. ΑντρίγιαΜάντιτς, για την πρόσκληση που απηύθυνε στην Οργάνωσή μας για να πραγματοποιήσουμε επίσημη επίσκεψη στη χώρα και για την αβραμιαία φιλοξενία που επεφύλαξε στην αντιπροσωπεία μας.

Επίσης, επιθυμούμε να εκφράσουμε τις ειλικρινείς ευχαριστίες μας:

- στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, κ. ΝτράγκανΜπόζοβιτς,
- τον καταξιωμένο καθηγητή της Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής του Αγίου Βασιλείου του Όστρογκ, κ. ΝτάρκοΡίστοβΝτόγκο,
- τον έγκριτο Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Μαυροβουνίου, κ. Μπόρις Μπράζοβιτς,
- και τον Ερευνητή του Ινστιτούτου Εθνογραφίας της Σερβικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών, κ. ΜικόνιαΚνέζεβιτς, για την τιμή που μας έκαναν να είναι εισηγητές στην σημερινή εκδήλωση.

Εγκάρδιες ευχαριστίες οφείλουμε και στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ποντγκόριτσας που αντλεί το όνομα της από τον Αγωνιστή Επαναστάτη και Ποιητή ΡάντοσαβΛιούμοβιτς, για τη συνδιοργάνωση της σημερινής υψηλού επιπέδου εκδήλωσης. Και βεβαίως, να ευχαριστήσω και όλους εσάς που μας τιμήσατε με την παρουσία σας.

Σας ευχαριστώ!